

**EUROPEISKA
UNIONENS RÅD**

**Bryssel den 26 augusti 2009 (27.08)
(OR. en)**

12744/09

**ACP 190
COASI 139
PESC 1079
RELEX 745**

FÖRSLAG

från:	Europeiska kommissionen
av den:	25 augusti 2009
Ärende:	Förslag till rådets beslut om förlängning av tillämpningsperioden för åtgärderna i beslut 2007/641/EG om avslutande av samrådet med Republiken Fijiöarna enligt artikel 96 i AVS-EG-partnerskapsavtalet och artikel 37 i förordningen om upprättande av ett finansieringsinstrument för utvecklingssamarbete

För delegationerna bifogas kommissionens förslag, som översänts per brev från direktör Jordi Ayet Puigarnau till Javier Solana, generalsekreterare/hög representant.

Bilaga: KOM(2009) 431 slutlig

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS KOMMISSION

Bryssel den 24.8.2009
KOM(2009) 431 slutlig

Förslag till

RÅDETS BESLUT

om förlängning av tillämpningsperioden för åtgärderna i beslut 2007/641/EG om avslutande av samrådet med Republiken Fijiöarna enligt artikel 96 i AVS–EG-partnerskapsavtalet och artikel 37 i förordningen om upprättande av ett finansieringsinstrument för utvecklingssamarbete

MOTIVERING

1. Till följd av det militära maktövertagandet i december 2006 hölls samråd enligt artikel 96 i det ändrade Cotonouavtalet. Samråden utmynnade i april 2007 i gemensamt fastställda åtaganden avseende mänskliga rättigheter, demokratiska principer och rättsstatsprincipen. Den 1 oktober 2007 fattade rådet beslut om lämpliga åtgärder gentemot Fiji för att säkerställa en viss överensstämmelse mellan Fijis uppfyllande av de gemensamt fastställda åtagandena och utvecklingssamarbetet. De gemensamt fastställda åtagandena, de lämpliga åtgärderna och den förstärkta politiska dialogen med Fiji har i hög grad bidragit till att Fiji har fått skydd och stöd i denna situation, särskilt när det gäller rättsstatsprincipen och mänskliga rättigheter.
2. Den 10 april upphävde emellertid Fijis president författningen, avsatte alla domare och förklarade att val skulle hållas senast i september 2014. Därmed bröt Fiji ensidigt mot vissa av de centrala åtaganden som landet erbjudit EU i april 2007. Detta skedde en dag efter det att appellationsdomstolen hade avgjort att tillsättandet av den militärt ledda regeringen efter statskuppen 2006 var olagligt. I Fiji råder nu undantagstillstånd och yttrandefriheten har begränsats avsevärt.
3. Till följd av den negativa händelseutvecklingen under påsken 2009 utfärdade EU:s ordförandeskap den 22 april 2009 ett uttalande där man framförde att EU djupt beklagade den senaste tidens utveckling. Detta följdes av ett uttalande av kommissionsledamot Louis Michel av den 15 maj 2009 om att 2009 års anslag till sockersektorn i Fiji dragits tillbaka.
4. Översynen av det gällande beslutet, vilket upphör att gälla den 1 oktober 2009, sammanfaller med ett gemensamt medlingsinitiativ av FN och Brittiska samväldet, som har EU:s fulla stöd men som för närvarande har gått i stå.
5. Den interimistiskt tillsatta premiärministern lade nyligen fram en färdplan för reform och val. Färdplanen är otillräcklig i sin nuvarande form, men det kan vara skäl att inleda en dialog om den och överväga om den skulle kunna ligga till grund för nya samråd.
6. Med beaktande av ovanstående överväganden kan kommissionen i detta skede endast föreslå att den nuvarande politiken fortsätter.
7. Följaktligen föreslår kommissionen att rådet förlänger det gällande beslutet med ytterligare sex månader fram till och med den 31 mars 2010.
8. En annan åtgärd som föreslås är att Fiji genom bifogade skrivelse till president Iloilo underrättas om att EU håller fast vid den förstärkta politiska dialogen och att nya samråd enligt artikel 96 i AVS–EG-partnerskapsavtalet och artikel 37 i förordningen om upprättande av ett finansieringsinstrument för utvecklingssamarbete klart framstår som en möjlighet.
9. Beslutet bör ses över fortlöpande.

Slutsats

10. Mot bakgrund av ovanstående föreslår kommissionen att rådet antar det bifogade förslaget till rådets beslut om en förlängning av tillämpningsperioden för de lämpliga åtgärderna gentemot Republiken Fijiöarna.

RÅDETS BESLUT

om förlängning av tillämpningsperioden för åtgärderna i beslut 2007/641/EG om avslutande av samrådet med Republiken Fijiöarna enligt artikel 96 i AVS–EG-partnerskapsavtalet och artikel 37 i förordningen om upprättande av ett finansieringsinstrument för utvecklingssamarbete

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR BESLUTAT FÖLJANDE

med beaktande av fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen,

med beaktande av partnerskapsavtalet mellan medlemmarna i gruppen av stater i Afrika, Västindien och Stilla-havsområdet, å ena sidan, och Europeiska gemenskapen och dess medlemsstater, å andra sidan, undertecknat i Cotonou den 23 juni 2000¹, ändrat i Luxemburg den 25 juni 2005², nedan kallat *AVS–EG-partnerskapsavtalet*, särskilt artikel 96,

med beaktande av det interna avtalet mellan företrädarna för medlemsstaternas regeringar, församlade i rådet, om åtgärder och förfaranden för genomförandet av AVS–EG-partnerskapsavtalet³, särskilt artikel 3,

med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1905/2006 antagen av rådet den 18 december 2006 om upprättande av ett finansieringsinstrument för utvecklingssamarbete⁴, särskilt artikel 37,

med beaktande av kommissionens förslag, och

av följande skäl:

- (1) Grundsatserna i artikel 9 i AVS–EG-partnerskapsavtalet har kränkts.
- (2) Värderingarna i artikel 3 i förordningen om upprättande av ett finansieringsinstrument för utvecklingssamarbete har kränkts.
- (3) Den 18 april 2007 inleddes, med stöd av artikel 96 i AVS–EG-partnerskapsavtalet och artikel 37 i förordningen om upprättande av ett finansieringsinstrument för utvecklingssamarbete, formella samråd med AVS-länderna och Republiken Fijiöarna, där de fjianska myndigheterna gjorde särskilda åtaganden för att avhjälpa de problem som fastställts av Europeiska unionen och för att genomföra dessa åtaganden.

¹ EGT L 317, 15.12.2000, s. 3.

² EUT L 287, 28.10.2005, s. 4.

³ EGT L 317, 15.12.2000, s. 376.

⁴ EUT L 378, 27.12.2006, s. 41-71.

- (4) Även om vissa betydelsefulla initiativ har tagits när det gäller några av dessa åtaganden, har viktiga åtaganden som rör grundsatser i AVS–EG-partnerskapsavtalet och förordningen om upprättande av ett finansieringsinstrument för utvecklingssamarbete ännu inte genomförts, och ännu värre är att utvecklingen på senare tid gått bakåt när det gäller ett antal av de viktigaste åtagandena⁵.
- (5) Rådets beslut 2007/641/EG av den 1 oktober 2007 om avslutande av samrådet med Republiken Fijiöarna enligt artikel 96 i AVS–EG-partnerskapsavtalet och artikel 37 i förordningen om upprättande av ett finansieringsinstrument för utvecklingssamarbete upphör att gälla den 1 oktober 2009; beslutets giltighet bör förlängas.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Rådets beslut 2007/641/EG ska ändras på följande sätt:

- (1) Artikel 3 andra stycket ska ersättas med följande:

”Det ska upphöra att gälla den 31 mars 2010. Det ska regelbundet ses över minst var sjätte månad, och utan dröjsmål om detta föranleds av särskilda åtaganden till följd av nya händelser i Republiken Fijiöarna eller nya formella samråd med AVS-länderna och Republiken Fijiöarna.”

- (2) Bilagan ska ersättas med bilagan till det här beslutet.

Artikel 2

Detta beslut träder i kraft samma dag som det antas.

Artikel 3

Detta beslut ska offentliggöras i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Utfärdat i Bryssel den [...]

På rådets vägnar
Ordförande
[...]

⁵ Särskilt genom upphävandet av författningen och en ytterligare påtaglig fördröjning av valen.

BILAGA

Utkast till skrivelse

H.E. Ratu Josefa ILOILO

President för Republiken Fijiöarna

Suva

Republiken Fijiöarna

Ers Excellens

Europeiska unionen fäster stor vikt vid artikel 9 i Cotonouavtalet och artikel 3 i förordningen om upprättande av ett finansieringsinstrument för utvecklingssamarbete. AVS-EG-partnerskapsavtalet grundar sig på respekten för de mänskliga rättigheterna, de demokratiska principerna och rättsstatsprincipen, vilka utgör avtalets grundsatser och därmed också grundvalen för förbindelserna oss emellan.

Den 11 december 2006 fördömde Europeiska unionens råd det militära maktövertagandet i Fiji.

Det militära maktövertagandet, som ägde rum den 5 december 2006, utgjorde en kränkning av grundsatserna i artikel 9 i Cotonouavtalet. EU kallade därför Fiji till samråd enligt artikel 96 i Cotonouavtalet i syfte att, som det fastställs i avtalet, grundligt undersöka situationen och vid behov vidta åtgärder för att avhjälpa den.

Den formella delen av detta samråd inleddes i Bryssel den 18 april 2007. EU konstaterade med tillfredsställelse att övergångsregeringen vid den tidpunkten bekräftade en rad viktiga åtaganden beträffande mänskliga rättigheter och grundläggande friheter samt respekt för de demokratiska principerna och rättsstatsprincipen (se nedan), och föreslog hur de skulle kunna genomföras.

Tyvärr har utvecklingen sedan dess gått tillbaka vid en rad tillfällen, särskilt i april 2009, vilket har lett till att Fiji nu bryter mot ett flertal av sina åtaganden. Detta gäller särskilt upphävandet av författningen, den mycket påtagliga fördröjningen av parlamentsvalen samt kränkningar av de mänskliga rättigheterna. Även om genomförandet av åtagandena har fördröjts avsevärt, är de flesta av dem fortfarande ytterst relevanta för Fijis nuvarande situation, och de bifogas därför denna skrivelse. Fijis ensidiga beslut att bryta ett flertal av de viktigaste åtagandena har lett till förluster av utvecklingsbistånd för Fiji.

I den anda av partnerskap som utgör hörnstenen för Cotonouavtalet är EU dock berett att inleda nya formella samråd så snart det finns rimliga utsikter till att samråden ska ge positiva resultat. Den interimistiskt tillsatta premiärministern har nyligen lagt fram en färdplan för reform och val. EU är berett att inleda en dialog om denna färdplan och överväga om den kan ligga till grund för nya samråd. Följaktligen har EU beslutat att förlänga de gällande lämpliga

åtgärderna gentemot Fiji och därigenom skapa möjligheter till nya samråd. Vissa av de lämpliga åtgärderna är numera föråldrade, men i stället för att ensidigt uppdatera dem föredrar EU att ytterligare undersöka möjligheterna att hålla nya samråd med Fiji. Det är därför särskilt viktigt att övergångsregeringen åtar sig att föra en inhemsk politisk dialog som inbegriper alla parter och att visa flexibilitet när det gäller tidsplanen för den färdplan som ska utarbetas. EU:s ståndpunkt är och förblir knuten till grundsatserna och de grundläggande principerna i det ändrade Cotonouavtalet, särskilt när det gäller den avgörande roll som dialog och ömsesidigt uppfyllande av skyldigheter spelar. EU vill dock betona att man från EU:s sida inte drar några förutfattade slutsatser om resultatet av framtida samråd.

Om de nya samråden leder till omfattande åtaganden från Fijis sida, åtar sig EU att snabbt och i positiv anda se över dessa lämpliga åtgärder. Omvänt, om situationen i Fiji inte förbättras kommer Fiji att gå miste om ytterligare utvecklingsbistånd.

Till dess att nya samråd har hållits uppmanar EU Fiji att fortsätta och intensifiera den förstärkta politiska dialogen.

De lämpliga åtgärderna är följande:

- Det humanitära biståndet samt det direkta stödet till det civila samhället får fortsätta.
- Pågående samarbete eller samarbetsverksamhet under förberedelse får fortsätta, särskilt inom ramen för åttonde eller nionde Europeiska utvecklingsfonden.
- Den slutliga översynen av nionde Europeiska utvecklingsfonden får fortsätta.
- Samarbete som kan bidra till en återgång till demokrati eller till ett bättre styre får fortsätta, utom i särskilda undantagsfall.
- De kompletterande åtgärderna för 2006 för reformen av sockerordningen får genomföras. Fiji undertecknade den 19 juni 2007 finansieringsöverenskommelsen på teknisk nivå. Det har noterats att finansieringsöverenskommelsen innehåller en klausul om upphävande.
- Det faktum att övergångsregeringen den 19 juni 2007 godtog rapporten av den 7 juni 2007 från Stillahavsforumets oberoende vaxexperter ligger i linje med åtagande nr 1, som övergångsregeringen och EU kom överens om den 18 april 2007. Det är därför möjligt att förbereda och eventuellt underteckna det fleråriga vägledande programmet för de kompletterande åtgärderna för reformen av sockerordningen för 2008–2010.
- Landstrategidokumentet och det nationella vägledande programmet för tionde Europeiska utvecklingsfonden, inklusive ett vägledande budgetanslag, kommer att slutföras, undertecknas på teknisk nivå och genomföras om åtagandena beträffande mänskliga rättigheter och rättsstatsprincipen respekteras. Även den eventuella tilldelningen av ett stimulansbelopp på upp till 25 % av detta anslag är avhängig av detta. De åtgärder som framför allt måste respekteras är att övergångsregeringen upprätthåller författningen, att rättsväsendets oberoende till fullo respekteras, att undantagsbestämmelserna som återinfördes den 6 september 2007 upphävs så snart som möjligt, att samtliga påstådda överträdelser av de mänskliga rättigheterna undersöks eller behandlas i enlighet med de olika förfaranden och forum som fastställs i Fijis lagstiftning och att övergångsregeringen anstränger sig till sitt yttersta för att förhindra att säkerhetsorganen gör uttalanden i avsikt att sprida skräck.

- Inget anslag till sockersektorn för 2007.
- Anslaget till sockersektorn för 2008 kommer att göras tillgängligt om det bevisligen och i tid har gjorts trovärdiga förberedelser för valen i enlighet med åtagandena. Det rör sig här framför allt om följande åtaganden: folkräkning, fastställande av valkretsar och valreform ska genomföras i enlighet med författningen och åtgärder ska vidtas för att valkontoren fungerar väl; bl.a. ska en valövervakare utses senast den 30 september 2007 i enlighet med författningen.
- Anslaget för sockersektorn för 2009 blir tillgängligt när en legitim regering har tillsatts.
- Anslaget för sockersektorn för 2010 kommer att bero på hur 2009 års anslag för sockersektorn använts och på att den demokratiska processen fortsätter.
- Kompletterande stöd till förberedelserna och genomförandet av de viktigaste åtagandena, framför allt till förberedande och/eller avhållande av val, skulle kunna komma i fråga utöver det som nämns i denna skrivelse.
- Det regionala samarbetet och Fijis deltagande i det berörs ej.
- Samarbetet med Europeiska investeringsbanken och Europeiskt företagscentrum får fortsätta, förutsatt att åtagandena fullgörs i tid.

Uppföljningen av åtagandena kommer att göras i enlighet med de åtaganden om övervakning när det gäller regelbunden dialog, samarbete med delegationer och rapportering som finns uppförda i bilagan.

Vidare förväntar EU sig att Fiji fullt ut ska samarbeta med Stillehavsforumet när det gäller att genomföra rekommendationer från gruppen med framstående personer, rekommendationer som stöddes av utrikesministrarnas forum vid dess möte i Vanuatu den 16 mars 2007.

Europeiska unionen kommer även i fortsättningen att noggrant följa situationen i Fiji. En förstärkt politisk dialog enligt artikel 8 i Cotonouavtalet kommer att föras med Fiji för att sörja för att de mänskliga rättigheterna och rättsstatsprincipen respekteras fram till dess att båda parter konstaterar att den förstärkta dialogen har tjänat sitt syfte.

Om övergångsregeringens genomförande av åtagandena saktar ner, upphör eller går tillbaka, förbehåller EU sig rätten att ändra de lämpliga åtgärderna.

EU betonar att Fijis privilegier i samarbetet med EU vilar på respekt för grundsatserna i Cotonouavtalet och för de värderingar som anges i förordningen om upprättande av ett finansieringsinstrument för utvecklingssamarbete. För att EU skall vara övertygat om att övergångsregeringen är fullständigt beredd att följa upp åtagandena är det av största vikt att snara och betydande framsteg görs i arbetet med att fullgöra dessa åtaganden.

Högaktningsfullt

Utfärdat i Bryssel den

På kommissionens vägnar

På rådets vägnar

ÅTGÄRDER SOM HAR FASTSTÄLLTS I SAMARBETE MED FIJI

A. Respekt för de demokratiska principerna

Åtagande nr 1

Fria och rättvisa parlamentsval ska äga rum inom 24 månader från den 1 mars 2007, med förbehåll för resultaten av den bedömning som ska göras av de oberoende revisorer som utsetts av sekretariatet för Stillehavsforumet. De förberedande förfarandena och valen ska gemensamt övervakas och vid behov anpassas och revideras på grundval av gemensamma referenspunkter. Detta innebär framför allt följande:

- Övergångsregeringen kommer före den 30 juni 2007 att anta en tidsplan för de olika stegen i förberedelserna inför de nya parlamentsvalen.
- Tidsplanen ska innehålla tidsfrister för folkräkning, fastställande av valkretsar och valreform.
- Fastställandet av valkretsar och valreformen ska genomföras i enlighet med författningen.
- Åtgärder ska vidtas för att valkontoren fungerar väl; bl.a. ska en valövervakare utses före den 30 september 2007 i enlighet med författningen.
- Vicepresidenten ska utses i enlighet med författningen.

Åtagande nr 2

Övergångsregeringen ska när den antar viktig lagstiftning, skattepolitiska och andra politiska initiativ samt ändringar ta hänsyn till samråd som hållits med det civila samhället och andra berörda aktörer.

B. Rättsstatsprincipen

Åtagande nr 1

Övergångsregeringen ska anstränga sig till sitt yttersta för att förhindra att säkerhetsorganen gör uttalanden i avsikt att sprida skräck.

Åtagande nr 2

Övergångsregeringen ska bevara 1997 års författning och garantera att de författningsenliga institutionerna fungerar normalt och är oberoende – t.ex. Fijis kommission för de mänskliga rättigheterna, kommissionen för offentlig tjänst och kommissionen för författningsenliga organ. Det stora hövdingerådets betydande oberoende och sätt att fungera ska bevaras.

Åtagande nr 3

Rättsväsendets oberoende ska respekteras till fullo. Rättsväsendet ska kunna arbeta fritt och dess avgöranden ska respekteras av alla berörda parter. Detta innebär framför allt följande:

- Övergångsregeringen ska se till att domstolen enligt avsnitt 138.3 i författningen utses senast den 15 juli 2007.
- Domare ska hädanefter utses och/eller avskedas i strikt förenlighet med författningen och procedurreglerna.
- Militären, polisen eller övergångsregeringen får under inga omständigheter blanda sig i rättsliga förfaranden och ska till fullo respektera juristkåren.

Åtagande nr 4

Alla straffrättsliga förfaranden som rör korruption ska behandlas genom lämpliga rättsliga kanaler och eventuella andra organ som kan komma att inrättas för att undersöka påstådda fall av korruption ska verka inom de författningsrättsliga ramarna.

C. Mänskliga rättigheter och grundläggande friheter

Åtagande nr 1

Övergångsregeringen ska vidta nödvändiga åtgärder för att underlätta att påstådda överträdelser av de mänskliga rättigheterna undersöks eller behandlas i enlighet med de olika förfaranden och forum som fastställs i Fijis lagstiftning.

Åtagande nr 2

Övergångsregeringen har för avsikt att häva undantagsbestämmelserna i maj 2007 utom vid eventuella hot mot den nationella säkerheten och den allmänna ordningen och säkerheten.

Åtagande nr 3

Övergångsregeringen åtar sig att sörja för att Fijis kommission för de mänskliga rättigheterna kan utöva sin verksamhet i fullt oberoende och i enlighet med författningen.

Åtagande nr 4

Yttrandefriheten och mediefriheten i alla deras former ska respekteras till fullo i enlighet med författningen.

D. Uppföljning av åtaganden

Åtagande nr 1

Övergångsregeringen ska föra en regelbunden dialog för att de framsteg som görs ska kunna kontrolleras. Den ska ge EU:s och EG:s myndigheter/företrädare fullständig tillgång till information om alla frågor som rör mänskliga rättigheter, ett fredligt återupprättande av demokratin och rättsstatsprincipen i Fiji.

Åtagande nr 2

Övergångsregeringen ska till fullo samarbeta med eventuella delegationer från EU och EG med uppgift att utvärdera och övervaka arbetet med att uppfylla åtagandena.

Åtagande nr 3

Övergångsregeringen ska var tredje månad från och med den 30 juni 2007 överlämna en rapport om landets framsteg när det gäller grundsatserna i Cotonouavtalet och åtagandena.

Det noteras att vissa frågor bara kan behandlas effektivt genom ett pragmatiskt tillvägagångssätt som erkänner aktuella realiteter och är inriktat på framtiden.